

Nieuwe zomercursus 'Varkens houden in 2020'

Voor sommigen is het na jaren weer terug in de klas, voor anderen is het iets extra's aan het eind van hun opleiding aan de HAS Den Bosch of CAH Dronten, Wageningen Universiteit of de faculteit Diergeneeskunde. Twintig geïnteresseerden in de varkenshouderij namen deel aan de pilot van de zomercursus 'Varkens houden in 2020', die is gehouden in augustus op Proefbedrijf Sterksel.

Adriaan Vernooij
Wageningen UR Livestock Research

Het varkenshouderijonderwijs in Nederland wordt nieuw leven ingeblazen. Drie jaar geleden hebben de AOC's in Zuid- en Oost-Nederland het initiatief genomen om dat gezamenlijk op te pakken. Dat heeft inmiddels geleid tot beter onderwijs voor meer leerlingen. De volgende stap is het varkenshouderijonderwijs in het hbo en het wo. Voor deze studenten én voor adviseurs uit het bedrijfsleven is de zomercursus 'Varkens houden in 2020' opgezet. Meerdere bedrijven, waaronder Topigs, Vion, De Heus Voeders, CHV, ForFarmers, Schothorst en Nutreco werkten mee aan de invulling. Ook brancheorganisaties, varkenshouders en maatschappelijke organisaties zoals de Dierenbescherming waren betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van het programma. Specialisten van deze bedrijven verzorgden samen met onderzoekers van WUR en docenten van de opleidingen, gastlessen en excursies.

Adviseren in de varkenshouderij in 2020

De varkenshouderijadviseur van 2020 wacht een andere taak dan de adviseur van 2010. Daar waren alle deelnemende bedrijven en instellingen het wel over eens. De bedrijven groeien en worden complexer, de contacttijd met de ondernemer wordt minder, maar de behoefte aan goed advies wordt alleen maar groter. Dat vereist een degelijke opleiding, zowel tijdens als na de schoolbanken. Bedrijfsleven, onderwijs en het onderzoek van WUR spelen met de zomercursus in op deze veranderende opleidingsbehoefte van toekomstgerichte adviseurs. De opleidingsachtergrond en behoefte aan nieuwe kennis verschilt nogal tussen studenten en mensen uit de beroepspraktijk. Dat bleek ook

tijdens de cursus. Maar de effecten daarvan werden overtroffen door de waarde van de onderlinge uitwisseling van verschillende ideeën en ervaringen. Studenten stellen veel open vragen om hun horizon te verbreden. Dat dwingt ervaren adviseurs tot het kritisch nadenken over routines die in hun eigen werk geslopen zijn. Maar hun ervaringen zijn weer zeer leerzaam voor studenten. Zoals bleek tijdens de discussie over arbeidsorganisatie. AB Limburg leidde dit onderwerp in, en de wilde ideeën van de studenten over de uiterst flexibele toekomstige medewerker in 2020 werden toch wat getemperd door ervaringen met afspraken in contracten en cao's die de mensen uit het bedrijfsleven al wel kennen. De meeste deelnemende adviseurs waren nog slechts kort in dienst bij de betrokken bedrijven, sommigen waren net deze zomer afgestudeerd. Voor hen biedt de cursus een goede start voor verdere verdieping in de varkenshouderijsector. Joris Köning werkt inmiddels een jaar bij ForFarmers, tot nu toe vooral in rundvee en bijproducten. Hij gaat zich meer specialiseren in de varkenshouderij en de zomercursus is daarvoor een goede opstap. Voor alle deelnemers betekent de cursus ook veel voor de opbouw van hun netwerk. Door de grote variatie aan gast sprekers leggen ze direct veel contacten. En gebruiken die weer zo mogelijk in hun eigen werksituatie. Joris kwam de week na de cursus bij een varkenshouder met ideeën voor ontwikkeling van een nieuw concept, met extra aandacht voor welzijn en gebruik van ruwvoer. Hij gaat hem in contact brengen met de inleiders van het onderzoeksproject Varkansen. Ook enkele deelnemende ervaren medewerkers hebben de cursus positief ervaren. Bart van Vught werkt al jaren voor Topigs in Rusland en keert binnenkort terug naar Nederland. Voor

Opzet zomercursus

De zomercursus 'Varkenshouden in 2020' duurt twee weken en behandelt diverse onderwerpen, waaronder voeding, antibioticagebruik, gedrag en welzijn, bedrijfsmanagement en de maatschappelijke positie van de varkenshouderij. De cursus is er vooral op gericht om de deelnemers op originele wijze naar een varkensbedrijf te laten kijken met innovatie en duurzaamheid als uitgangspunt en hen te stimuleren een integrale benadering te kiezen voor het bedenken van mogelijkheden voor de varkenshouderij van de toekomst. Ook is er gebruik gemaakt van het project Varkansen, waarin door varkenshouders en WUR nieuwe duurzame stalsystemen ontwikkeld zijn.

MET GOED GEVOLG

De cursisten van de eerste zomercursus met getuigschrift.

Foto: Adriaan Vernooij

EXCURSIE

Niet alleen theorie, maar ook de stallen in.

Foto: Adriaan Vernooij

hem is het een spoedcursus terug in de varkenshouderij in Nederland.

Hoe nu verder...

De eerste editie van de zomercursus is achter rug en is zeker geslaagd te noemen. Dat bleek wel uit de evaluatie gehouden met de deelnemers. Piet Verhoeven, docent van HAS den Bosch en coördinator: "Onze eerste stappen voor het verbeteren van het varkenshouderijonderwijs zijn geslaagd. Samen met alle betrokken partijen gaan we dit najaar nadenken over de toekomstige opzet. Wellicht komen er meer cursussen. Wel zijn wij vanuit het onderwijsteam zeer tevreden met de nu opgebouwde samenwerking met bedrijfsleven en onderzoek". Het ontstane nieuwe samenspel in de varkenshouderijkennis tussen onderwijs, bedrijfsleven en onderzoek van Wageningen Universiteit en Researchcentrum in Sterksel wordt door alle betrokkenen gezien als een sterk merk. Opleiden en (bij)scholing stopt niet bij het verlaten van de schoolbanken. Naar de mening van een van de deelnemers biedt deze vorm van

samenwerking ook een vorm van 'ontzorgen': er ontstaan weer betere opleidingsmogelijkheden, ook voor mensen in de dagelijkse adviseurspraktijk.

De adviseur van 2020 heeft een stevige kennisbasis nodig, moet breed georiënteerd zijn en goed weten wat er op de sector afkomt. De zomercursus 'Varkenshouden in 2020' heeft een stap verder gezet in de realisatie van een professionele advisering in de varkenshouderij van de toekomst.

Geïnteresseerden voor de cursus kunnen terecht bij Piet Verhoeven van HAS Den Bosch.

